

№ 8/1953.

LAGUTSKOTTETS betänkande № 8/1953 med anledning av landstingsmannen Rauha Åkerbloms hemställningsmotion № 10/1953 med förslag, att landstinget ville giva landskapsstyrelsen i uppdrag att i brådskande ordning till landstinget inkomma med förslag till ny landskapslag om fattigvård i landskapet Åland.

Med anledning av förenämnda hemställningsmotion, varöver landstinget inbegärt lagutskottets utlåtande, får utskottet värdsammast framhålla följande.

I landskapet gäller landskapslagen av den 15 maj 1938 om fattigvård i landskapet Åland, ändrad i särskilda delar genom landskapslagen av den 12 augusti 1939. Denna landskapslag bygger på alldeles samma principer som rikets lag om fattigvård av den 1 juni 1922 med däri senare gjorda ändringar och tillägg. Fattigvårdsförhållandena i landskapet äro sålunda ordnade på samma sätt som i riket.

Motiveringen till motionen är mycket allmänt hållen. Däri säges, att lagen är föråldrad såväl till innehåll som utformning, att den på ett upprörande sätt kränker flera av de erkända mänskliga fri- och rättigheterna och icke ens tillnärmelsevis motsvarar vår tids och den moderna socialvårdens krav. I vilka avseenden lagen borde ändras säges icke, ehuru ett reformyrkande, som avser en lagstiftningsakt av den betydelse och det omfång, varom nu är fråga, borde stöda sig på konkreta facta.

Landskapslagen utgår, liksom också rikets lag om fattigvård, från att varje man och kvinna är pliktig att försörja sig själv och sin make eller maka samt sina minderåriga barn och adoptivbarn. Försörjningsplikt stadgas även mot andra personer i rätt upp- och nedstigande led vid behov och efter förmåga. Arbetsgivares förpliktelser gent emot arbetstagare och dessas hustrur och minderåriga barn äro även reglerade genom lagen i enlighet med skälighetens krav, och arbetare, som varit anställd hos samma arbetsgivare eller tjänat i samma rörelse eller företag under viss tid och som därunder blivit så sjuklig eller eljest oförmögen till arbete, att han icke vidare kan försörja sig, har tillförsäkrats underhåll av arbetsgivaren och i vissa fall även av hans arvingar eller av rörelsens eller företagets ägare under sin återstående livstid. Om, sedan dessa primära försörjningsmöjligheter tagits i anspråk, någon icke med egna medel eller genom eget arbete eller annans omvårdnad eller på annat sätt kan erhålla nödortfittigt underhåll och nödig vård, är kommun pliktig att förhjälpa honom därtill.

Mot dessa allmänna grundprinciper, som för kommun stadgar obegränsad subsidiärförsörjningsplikt, finnes enligt utskottets uppfattning icke

något att anmärka, och den allmänna kritik, som motionären riktat mot samhället, synes därför vara obefogad. Lagen såsom sådan synes tillgodose alla rimliga krav, som kan ställas på samhället och medmänniskorna, men givetvis kan dess tillämpning i särskilda fall giva anledning till klander och kritik. Det är väl även närmast lagtillämpningen som kan påtalas. Socialvården är för kommunerna en fråga av utomordentligt stor ekonomisk bärvidd och det är alldeles ofrånkomligt att den, som skall försörjas av samhället, måste underkasta sig avsevärda inskränkningar i sin handlingsfrihet.

Socialvården befinner sig under utveckling och denna utveckling är beroende av samhällets möjligheter att ekonomiskt tillgodose olika reformkrav. Utvecklingen syftar i främsta rummet till en humanare tillämpning av gällande bestämmelser, men i lagstiftningsväg är det icke möjligt att genomföra en sådan, än mindre i brådskande ordning, som motionären påyrkar.

Då gällande lag icke utesluter möjligheterna att förbättra förhållandena för dem, som äro hänvisade till försörjning av samhället, och då på olika håll mycket också göres i detta syfte, anser utskottet oskäligt att nu påbörda landskapsstyrelsen detta ^{lag-}beredningsarbete, varför utskottet för landstinget vördsammast föreslår,

att landstinget ville förkasta motionen.

Mariehamn den 18 mars 1953.

På lagutskottets vägnar:

Herman Mattsson.

Herman Mattsson

ordförande.

Axel Kuffschinoff

Axel Kuffschinoff

sekreterare.

Närvarande i utskottet: Herman Mattsson, ordförande, Jan Erik Eriksson, Paul Påvals, Gösta Nordman och Eliel Persson.